

Trnski – novogradsko prezime koje nosi najpoznatiji predstavnik obitelji Trnski

KATARINA FRANJO

Cilj ovoga istraživanja je što jasnije povezati poznatog hrvatskog književnika, ilirca, prvoga predsjednika Društva hrvatskih književnika, velikog župana, graničarskog pukovnika i viteza, našu čast i naš ponos – kako su ga naši stari nazivali, Ivana viteza Trnskog s Novigradom Podravskim. Isto tako, dokazati da su prezime Trnski godinama nosili i nose Novograci.

Ključne riječi: prezime Trnski, Ivan vitez Trnski, Novigrad Podravski, Podravina, rodoslovlje

1. Uvod

Polazište za ovo istraživanje crpila sam iz *Stanja duša rkt. Župe Rastanak svetih apostola, 1-1001 (19. i 20. stoljeće), Novigrad Podravski, Matice krštenih od 1900. do 1912. rkt. Župe Rastanak svetih apostola, Novigrad Podravski te Matice krštenih od 1912. do 1927. rkt. Župe Rastanak svetih apostola, Novigrad Podravski*. Služila sam se literaturom o Ivanu vitez Trnskom, knjigama, novinama, časopisima te knjigama vezanim uz proučavanje rodoslovlja i *novogradske* povijesti. Ovdje bih posebno istaknula, ujedno im i zahvalila, kazivače iz Novigrada Podravskoga koji su mi pomogli u donošenju određenih zaključaka, a to su Ignac Sabolić (r. 1924. godine), Marija Bukovčan (r. 1936. godine), Ivan Grekišić (r. 1942. godine), Anka Franjo (r. 1955. godine), Mladen Levak (r. 1974. godine), Katarina Drmenčić rođena Đurinčić (*Gjurinčić*, r. 1976. godine) i Matija Trnski (r. 1982. godine). Također bih zahvalila, *novogradskom* župniku, velečasnom Ljubanu Škrabi na ustupljenim knjiga-

ma iz Župnog ureda u Novigradu Podravskom te kolegi povjesničaru Nikoli Ciku na pruženoj stručnoj pomoći. O Ivanu vitez Trnskom pisao je u knjizi *Časti i dobru zavijaja* Blaž Madjer; veličali su ga mnogobrojni književnici u starim novinama i časopisima, svoje radove o njemu u knjizi *Općina Novigrad Podravski: izabrane teme u povodu 800. obljetnice Novigrada Podravskog* objavili su Mladen Trnski i Vinka Pavlek; Božidar Petrač pak u povodu 100. obljetnice smrti Ivana viteza Trnskog objavio je svoj ogleđ u *Kolu*; Mladen Medar i Dubravko Jelčić pisali su o njemu u *Bjelovarskom zborniku*; a svake godine održavaju se i *Dani Ivana viteza Trnskog*. Prema navedenom ne možemo ga svrstati u zaboravljene osobe, ali smatram da su njegovi *novogradski* korijeni još uvijek nedovoljno istraženi te se nadam da ću svojim radom, vezanim uz prezime Trnski, barem malo doprinijeti tom istraživanju. Sve ovo što ću ovdje iznijeti su moji osobni zaključci koje sam donijela iščitavajući literaturu i razgovarajući sa spomenutim kazivačima iz Novigrada Podravskoga.

2. Podrijetlo prezimena Trnski

Korijen riječi unutar prezimena Trnski je trn, a pojavljuje se kod ovih vlastitih imena: prezimena Trnski – mjesta Trnovac – ulice Trnovac – usmene predaje vezane uz naseobinu oko Novigrada pod nazivom Trningrad, mjesta Velika Trnovitica u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, mjesta u Slavoniji – Trnava te grada u Slovačkoj pod istim nazivom. Uz posljednje, Šimunović povezuje samo podrijetlo prezimena Trnski.

Kao što Petar Šimunović objašnjava prezimena sa završetkom na -ski (Zrinski, Blagajski), samim time i prezime Trnski, čine posebnu sadržajnu i tvorbenuskupinu hrvatskih prezimena, zastupljena su u istočnih i zapadnih Slavena te su prisutna u sjevernoj Hrvatskoj. Prezimena na -ski imaju obično naseobinsko ili predijalno ime. Imenuju stanovnika čiji je davni predak potjecao iz dotičnog naselja ili kraja, u njemu živio sa svojom čeljadi ili se doselio odande. To su tzv. etnička prezimena.¹ Prezimena su koja su nosili gospodari župa, teritorijalnih jedinica, nadijevali su ih plemići u doba pisanja zemljišta, imaju svoj viteški grb, staleški status, osnovu naseobinskog imena ili imena vlastelinstva ili kraja.²

Titulu viteza Ivan vitez Trnski (1819. – 1910.), o kojem ću kasnije detaljnije pisati, zaslužio je svojim viteškim znanjem i zalaganjem. Na koji je način došao do reda viteza u svom je radu opisao Mladen Trnski te jedan dio iz tog rada ovdje navodim: *Ivan Trnski dobro jurički, književno, filozofski, ali i prirodoslovno potkovan kreće kao upravni vojni vježbenik u Drugoj banskoj pukovniji u Petrinji 1841. Slijedeće je godine na službi u Prvoj banskoj pukovniji u Glini, kojoj zapovjednikom postade ban Josip Jelačić. Trnskoga oduševljava Jelačić, budućem banu godi stalna blizina mladog obrazovanoga časnika koji se dopisuje i pozna s Gajem, Vrazom, Kaznačićem, crnogorskim vladikom Petrom Petrovićem Njegošem i koji mu još 1844. proriče banstvo, prevodi Schillera i redovno piše vatrene retke u Danici na koju su svi časnici pretplaćeni. Na Jelačićev poziv Trnski kao izvjestitelj sudjeluje u radu Banske konferencije o reformama Granice, pa se vraća opet na Banovinu. Ne znamo zašto je Trnski tamo ostao za Jelačićeva pohoda na Beč i Ugarsku. Godine 1850. postaje*

Sl. 1. Nadgrobni spomenik obitelji Trnski i Ledinski na novogradskom groblju Sv. Klare.

natporučnik, a 1852. ban Jelačić po nagovoru Petra Preradovića, poziva ga k Odsjeku graničarske uprave u Zagreb, gdje uz posao prevodi i Puškina. Od 1854. do 1858. Ivan Trnski je pukovnijski izvjestitelj Prve banske u Glini u koju kao major-bojnik dolazi i Petar Preradović. Po premještanju Trnski odlazi u S. Mitrovicu, pa u Belu Crkvu (Banat) gdje stječe čin kapetana-satnika, a onda u Beč gdje radi nazakonskim preinakama Vojne Granice. Onda slijedi mjesto u Slunjskoj pukovniji u Karlovcu i majorski čin (bojnik) 1864. Iduće godine Ivan Trnski postaje slunjskim zastupnikom u Hrvatskom državnom saboru, njegovim bilježnikom i 1867. pre-

1 ŠIMUNOVIĆ, Petar: *Hrvatska prezimena*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006., 272.

2 ŠIMUNOVIĆ, Petar: *Nav. dj.*, 276.

Selo Novigrad										
Broj ul.		Godina, mjesec i dan					Kad je počeo i prestao biti		Kakve čudorednosti	Usrj
slovo obiteljsko	znak umrlih i odsutnih	Ime kuće	na-rodjenja	vjenčanja	smrti	potvr-djenja	uđe-nikom	voj-nikom		
		Ledinski								
A	+	Lovric	1/6 1826		25/2 1912	+				
A	+	Anta Simunović	25/4 1845		25/5 1916	+				
Dja	✓	Bolto	25/5 1864	24/1884	2. III 1917	+				
B	+	Trčka + Spaić	1/8 1863		15/8 1926					
E/B	+	Štef	27/7 1892	6/11 1911	30.9.1907					
B	+	Kata Vedrić	3/4 1895		14.7.1902					
A	+	Gura	3/4 1903		20/8 1908					
O	0	Marica	20/8 1913	23/11 1939					notata na Klaskovica Kladi...	
C	+	Ana	25/19 1922	6/11 1938	25.12. 1985				notata na Klaskovica...	

Sl. 2. Obitelj Ledinski iz Novigrada, živjeli su u Dugoj ulici broj 10 (Stanje duša rkt Župe Rastanak svetih apostola, Novigrad Podravski, Župni ured Novigrad Podravski).

porukom bana Šokčevića prije vremena potpukovnikom i izvjestiteljem pri Glavnom zapovjedništvu u Zagrebu. Istodobno je jedan od glavnih pokretača Vijenca i pomagača Jeronimskog društva. Drugo promaknuće izvan Reda zaradio je Ivan Trnski prateći Kralja, pri posjedu Granici, u ulozu izvjestitelja i tumača Njegovome Veličanstvu 1869., kad u svojoj 50-oj godini postaje pukovnik-brigadir. Istakao se kao ravnatelj Upravnog odjela Granice za generala Šokčevića, Dietrichsteina, Gablenza i Molinarija. Razvojačenjem dvije varaždinske granične pukovnije (5. Križevačka i 6. Đurđevačka) postaje prvim velikim županom tek ustrojene Bjelovarske županije 1871. U Zagrebu, poslije upravno-razvlastbenih poslova bivše Vojne granice, poslije 44 godine djelatne vojne službe, pukovnik s plemićkim zaslužnim naslovom vitezi grbom, povlači se u mirovinu.³ Skrenula bih pozornost na učestalost pogrešnog pisanja same ove titule, u srastanju s imenom i prezimenom poznatog književnika, i rekla kako vitez nije nikako prezime ili nadimak. Vitez je titula, slično kao i ban, knez i dr., te se svakako piše malim početnim slovom.

3. Prezime Trnski u Novigradu Podravskom

Na našem prostoru prezime Trnski pojavljuje se još u 17. stoljeću što je zabilježio Mladen Trnski u monografiji pod nazivom *Općina Novi-*

grad Podravski.⁴ Tako se pod tim prezimenom na prijelazu 17. u 18. stoljeće spominje Matija Trnski – vojvoda novigradsko-komarnički. Pretpostavljam da je prvotni izvor ovih podataka Madjerova knjiga *Časti i dobru zavičaja* jer u njoj spominje i Rozu, suprugu spomenutog vojvode. Tu je i Martin Trnski – kapetan (satnik) novigradske kapetanije od preustrojanja 1746. godine (Madjer spominje i suprugu mu Evu), zastavnici Matija Trnski – 1685. godine, Andrija Trnski – 1696. godine. Mladen Trnski navodi i da su domaća *novogradska* prezimena češća u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća i nose ih niži časnici i poručnici, npr. Nikola Trnski – 1768. godine te Martin Trnski – 1772. godine. Madjer spominje još i oficira Nikolu Trnskog koji je umro 1759. godine u četrdesetoj godini života, a pod istim prezimenom iz toga vremena navodi i konjanika Đuru. Zatim Grgura i Andriju Trnskog kao svjedoke vjenčanjima u razdoblju od 1694. do 1726. godine. Kao pomagač u gradnji crkve u Novigradu naveden je Baltazar Trnski iz Trnovitice koji je od 1766. do 1768. godine pomagao graditi crkvu u Novigradu Podravskom. Zanimljiv je dodatak koji Madjer bilježi, a vezan je uz prezime Trnski, pa ću ga ovdje citirati: *Do datak. Iz Liber memorabilium u Virju vidi se da je ondje neki pomagač u pastvi neki Pavlin p. Tobija Trnski za župnikovanja Stjepana Magdića, 1736 – 1748, a za Mije Igerčica, 1748 – 1792, Ivan Trnski.*⁵

3 TRNSKI, Mladen: *Časničke loze DENOVIGRAD*. // *Općina Novigrad Podravski: izabrane teme u povodu 800. obljetnice Novigrada Podravskog*. Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001., 91.

4 TRNSKI, Mladen: *Na graničnoj crti*. // *Općina Novigrad Podravski: izabrane teme u povodu 800. obljetnice Novigrada Podravskog*. Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001., 83.

5 MADJER, Blaž: *Časti i dobru zavičaja*. Zagreb: Tiskara Kačić Šibenik,

Tu bih još navela nekoliko zanimljivih podataka koje je zabilježio Madjer, a vezani su uz ukop župljana iz Novigrada. *Župa je u 18. stoljeću imala tri groblja: kod župne crkve Sv. Klare, kod kapele Sv. Apostola i kapele Sv. Benedikta u Mostima. Na groblju kod kapele Sv. Apostola ukopani su najviše oni koji su u župu došli izvana, došljaci, stranci, sluge, sluškinje, putnici i nekoliko njih iz familije Trnski, Cirkvenec, Duga, Mihoković; u samoj kapeleli ukopano je od 1728. do 1783. godine svega jedanaest osoba, a oko 30 osoba na groblju uz tu kapelu. U kapeli su ukopana ponajviše službena lica u utvrdi Komarnica i članovi njihovih familija, a tek gdje-koji iz domaćih familija, tako npr. zastavnik Matija Trnski i Rozalija Trnski rođ. Norsić... Posljednji se ukop na tom groblju uopće vršio 19 – VII – 1783 kad je sin kapetana de Raitara ukopan kod žrtvenika sv. Barbare u toj kapeli koja je godinu dana prije pretvorena u župnu crkvu. Inače se najviše ukopavalo pod zvonikom u toj kapeli. Smatralo se, dakle, to groblje nekom vrstom vojničkim. U crkvi, kasnije (od 1782. g.) kapeli, Sv. Klare također su se neki ukapali. Tako je u njoj između ostalih ukopani i poručnik Trnski.*⁶

U knjigama *Stanje duša rkt. Župe Rastanak svetih apostola u Novigradu Podravskom*, koje sam zatekla u Župnom uredu u Novigradu Podravskom, navode se i bilježe obitelji u našem mjestu od početka 19. stoljeća. Najstariji zabilježeni predstavnik obiteljske loze Trnski iz toga razdoblja je Martin Trnski rođen 4. kolovoza 1822. godine na kućnom broju 309. Proučavajući spomenuti *Status animarum* izbrojila sam 26 zabilježenih domaćinstava koja su nosila prezime Trnski. Oni su živjeli na kućnim brojevima 7, 8, 9, 23, 24, 332, 333, 400, 426, 466, 466 (dvije obitelji zabilježene na istom broju), 484, 485, 486, 489, 517, 518, 544, 678, 679, 696, 742, 814, 819 i 809. Neke obitelji su nestale, druge su se odselile, u trećima žive familije koje nose druga prezimena, dok četvrte i danas žive u Novigradu Podravskom. *Novograci* ih raspoznaju po nadimcima koja su tijekom godina poprimili. Tako u našem mjestu žive Trnskiji – Markuscevi, Šnajdarovi, Riškuševi, Habljanovi, Đurčevi i Janikini. Dok su se obitelji s nadimcima Đurinovi, Đuricevi, Martinčevi odselile, ili pak izumrle, te samim time ti nadimci polagano nestaju iz našeg mjesta. Šnaj-

darovi i danas žive u Novigradu Podravskom, a nadimak su poprimili po zanatu glave obitelji Valentu, Zdravku. Danas jedan njegov sin sa svojom obitelji živi u Novigradu na Brežancima (Ulica Blaža Mađera). Prepoznatljiviji po nadimku Habljanovi u Novigradu žive dvije obitelji, i to jedna u Sajmišnoj ulici, a druga u Koprivničkoj. Prema *Stanju duša*, ono što sam primijetila, najstariji navedeni Trnski, kasnije prepoznatljiviji po tom nadimku, na kućnom broju 773 je Marko rođen 20. listopada 1860. godine. Od Đurčevih danas u Novigradu prisutne su dvije obitelji. Ana rođena Trnski (Đurčeva) kasnije je poprimila nadimak Sodarova, samim time i domaćinstvo, po suprugu Rudolfu Sodar. Ana je rođena u svibnju 1931. godine i živi na Trgu Matije Gupca u Novigradu Podravskom. Drugi predstavnik nadimka Đurčevih je Mladen Trnski koji živi u Sajmišnoj ulici. Trnskiji Markuscevi žive u Koprivničkoj ulici (na Banatu), Ulici Blaža Mađera, u Gajevoj ulici i u Ulici braće Radića u Novigradu. Nekada su još u Gaju živjeli Markuscevi koje su, zbog prepoznatljivosti i zanimanja glave kuće, nazivali i Obermlinjari. Tu svakako moram spomenuti i kako je nekad u Koprivničkoj ulici živio Stjepan Trnski – brico Markuscev. Detaljnije povezanosti nadimka Markusec i Ivana viteza Trnskog u nastavku pod *Markuscevi i Ivan vitez Trnski*. Riškuševi žive u Virovskoj ulici, zabilježeni su na nekadašnjem kućnom broju 679, a najstariji predstavnici obitelji koji su živjeli u 19. stoljeću su Imbro i Štefo rođeni 1871. i 1898. godine. Đurinovi su nekada živjeli u Gaju i Viteza Trnskog (Zaklarskoj). Najstariji predstavnici te obitelji iz Gaja navedeni na negdašnjem kućnom broju 819 su Miško i Stjepan. Miško je rođen 1860. godine, a Stjepan 1884. godine. Martinčevi Trnskiji su nekada živjeli u Komarničkoj ulici i bili su zvonari, a Đuricevi su živjeli u Koprivničkoj ulici. Ove dvije obitelji danas više ne žive u Novigradu Podravskom. Iz *Matice krštenih od 1900. do 1912. rkt. Župe Rastanak svetih apostola* zanimljiva su imena koja su Trnskiji nadijevali svojoj djeci. Tako imamo: Katicu, Tereziju, Barbaru, Katarinu i Barbaru, Maricu, Marka, Doricu, Ivana, Klaru, Baricu, Petra, Maricu, Franju, Franju, Jurja, Mariju, Ivana, Anu, Katicu, Katarinu, Stjepana, Mariju, Doru, Maricu, Martina, Franju, Pavla, Ivana, Pavla, Ivana, Ivana, Matu, Maricu, Stjepana, Miška, Ivana, Katicu, Mariju, Maricu, Franju, Ivana, Maricu, Miška. Kao što vidimo, rođeno je najviše Ivana i Marica/

1937., 1992., 206.

6 MADJER, Blaž: *Nav. dj.*, 207–208.

Marija. Možemo pretpostaviti da su ime Ivan Trnskiji nadijevali, osim po dragom svetcu, i po poznatom Ivanu vitezu Trnskom koji je u tom razdoblju bio vrlo poznata i priznata osoba na ovom prostoru.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine Šimunović i Maletić abecednim redom zabilježili su da je u Republici Hrvatskoj prezime Trnski prisutno u ovim mjestima: *Bjelovar 19/4, Brckovljani 1/1, Donja Zdenična (Klinča Sela) 2/1, Donji Mosti (Kapela) 2/1, Dugo Selo 4/2, Gornja Sušnjara (Štefanje) 2/2, Hlebine 5/1, Koprivnica 10/4, Križić (Ivanska) 5/1, Lučice (Delnice) 2/1, Narta (Štefanje) 6/2, Novigrad Podravski 61/22, Pula 1/1, Samobor 1/1, Savudrija (Umag) 1/1, Trojstveni Markovac (Bjelovar) 2/1, Velika Gorica 2/2, Zagreb 30/14.*⁷

Iz gore navedenoga možemo primijetiti da su u samom Novigradu Podravskom živjele 22 obitelji koje su nosile te prezime te da se 61 osoba, u to vrijeme, u našem mjestu prezivala Trnski. Samim time možemo iščitati da najviše osoba u Republici Hrvatskoj, prema popisu iz 2001. godine, koje nose to prezime žive upravo u Novigradu Podravskom. Drugi po redu je grad Zagreb s 14 obitelji te je unutar tih 14 obitelji živjelo 30 osoba, što isto tako ide u prilog jer su se predstavnici pojedinih familija iz našega mjesta odselili u Zagreb i tamo osnovali obitelji. Na trećem mjestu je grad Bjelovar sa četiri obitelji, a unutar te četiri obitelji živjelo je 19 osoba sa spomenutim prezimenom. Ovaj posljednji podatak je vrlo zanimljiv jer ga možemo povezati s blizinom mjesta rođenja i samo-ga života Ivana viteza Trnskog.

Drugi izvor, na mrežnom mjestu, zabilježio je da u *Hrvatskoj danas živi oko 140 Trnskija u 60 domaćinstava. Sredinom prošlog stoljeća bilo ih je približno 160, pa se njihov broj smanjio za 10 posto. Prisutni su u osam hrvatskih županija, u jedanaest gradova i 14 manja naselja, najviše u Novigradu Podravskom u okolici Đurđevca (40), Zagrebu (30), Bjelovaru (20), Koprivnici (10), te u Narti u okolici Čazme (10). Prezime Trnski prisutno je u 7 država na tri kontinenta.*⁸

U razgovoru sa spomenutim kazivačima, i to prvenstveno Mladenom Levakom koji mi je

Sl. 3. Na fotografiji bi trebala biti rodna kuća u kojoj su rođeni stric i otac Ivana Trnskog, (fotografiju ustupila Ljiljana Avirović).

pomogao detaljno istražiti podatke vezane uz brojčano stanje pojedinih familija i povezati ih s nadimcima, došli smo do zaključka da danas u Novigradu živi 12 zasebnih domaćinstava sa spomenutim prezimenom Trnski. Tu je i spomenuta Ana Sodar rođ. Trnski (Đurčeva) kao predstavnica obitelji Trnski koja je registrirana na nekadašnjem kućnom broju 23. Danas po našim saznanjima u Novigradu Podravskom živi četrdeset i šest (46) osoba koje nose prezime Trnski (lipanj, 2017. godine).

4. Prezime Trnski u matičnim knjigama rkt. Župe svetog biskupa Martina u Virju⁹

Naši *Novogranci* i *Novogračice* ženili su se i udavali u susjedno Virje te je prezime Trnski i tamo prisutno već sredinom 18. stoljeća. Iz podataka navedenih u nastavku to možemo potvrditi. Marko Trnski iz Komarnice (Novigrada) i udovica Magdalena Bogdanović vjenčani su 4. veljače 1758. godine. Vjenceslav Šadek (krojač porijeklom iz Češke) i djevojka Barbara Trnski vjenčani su 19. svibnja 1776. godine, imali su dvanaestero djece. Barbara Šadek je umrla 22. svibnja 1817. godine. Udovac Mijo Trnski iz Komarnice oženio je udovu Maru Sabolić iz Virja, i to 30. siječnja 1799. godine, a Mijo Trnski iz Komarnice i Kata Varga vjenčani su 30. siječnja 1804. godine. Magdalenu Trnski je oženio Lovro Cik i imali su osmero djece. Magdalena je rođena oko 1733. godine,

7 ŠIMUNOVIĆ, Petar; MALETIĆ, Franjo: *Hrvatski prezimenik: pučanstvo Republike Hrvatske na početku 21. stoljeća*. Zagreb: Golden marketing, 2008., 523.

8 <https://actacroatica.com/hr/surname/Trnski/> (23. 6. 2017.)

9 Matične knjige rkt. Župe svetog biskupa Martina u Virju, istražio povjesničar Nikola Cik.

a umrla je 21. prosinca 1783. godine. Ivan Senjan oženio je Doroteju Trnski i imali su tri sina Josipa (r. 1746. godine), Stjepana (r. 1748. godine) i Đuru (r. 1751. godine). Šimun Ljubojević je oženio Evu Trnski i s njom je imao jednoga sina Franju, rođenog 1788. godine. Luka Varga uzeo je za ženu Barbaru Trnski i s njom je imao kćer Margaretu, rođenu 18. siječnja 1805. godine. Iz ovih podataka možemo zaključiti kako je prezime Trnski uistinu *novogradsko*, a obitelji s tim prezimenom od pamtivijeka žive u našem mjestu.

5. Ivan vitez Trnski (1. svibnja 1819. – 30. lipnja 1910.) – naša čast i naš ponos

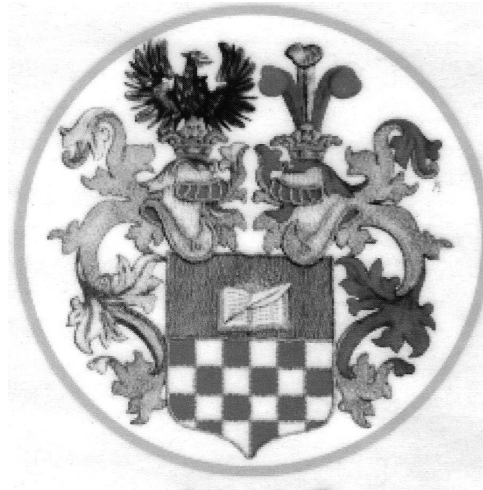
Osobno, najzanimljiviji podatci koji povezuju Novigrad Podravski i Ivana viteza Trnskog pronađeni su unutar ovih izvora, koje ću navesti u nastavku, te bih time i započela priču o Ivanu vitez Trnskom i Novigradu.

Ivan Trnski rodio se u Rači, u sadašnjoj bjelovarskoj županiji, 1. svibnja 1819. godine. Otac mu je bio pučkim učiteljem, rodom iz Novoga Grada kraj Virja, a mati mu kći štopskog liečnika, rodom Glinjanka. Kad je Ivan jedva 11. godinu dovršio bio, umire mu otac, a mati 4 godine zatim. Po smrti očevoj dodje na nauke u Zagreb, pošto ga tadanji biskup Alagović na temelju njegovih sjajnih školskih svjedočabaha i preporukah tadanjeg gjurgevačkog župnika bijaše primio u sirotište. Stric njegov, priprost krajišnik, zvao je našeg Ivana odmah poslije smrti majke mu u zadrugu, jer sam nije imao sina, a trebaše radinih rukuh. Toj stričevoj želji, okusivši radost znanja, Ivan se nije odazvao, ni malo ne žaleći, što ga stričeva zadruga nije pomagala.¹⁰

Oče, kateri se je rodil v Novem gradu v Podravini, je bil učitelj, a umrl je, ko je Ivan dovršil komaj najednasto leto starosti. Tudi mati, katera je bila doma iz Gline, je umrla štiri leta kasneje in tako je Trnski, ki je že preje izgubil dva brata in sestre, ostal sam. Prava sreča za Trnskega, da je prišel po posredovanju gjurjevškega župnika precej po očetovi smrti v zagrebško sirotišče. Po materini smrti ga je sicer zval stric, naj pride domov, da ga sprejme v zadrugo, če se oženi: a Trnski ni hotel več šole zapustiti, tem več se je učil z veseljem tako, da je bil vedno prvi dijak.¹¹

10 Ivan vitez Trnski. Narodne novine (23. travnja 1887.) Dostupno na: <http://dnc.nsk.hr/DataServices/ImageView.aspx?id=df3cfba-5ebb-4265-807b-2e0e3562414c>.

11 BARLE, Janko: *Ivan vitez Trnski*. // Dom in svet

Sl. 4. Viteški grb Ivana Trnskog i njegove obitelji.

Iz ovoga možemo zaključiti da je Ivana na trag kući u Podravinu, nakon majčine smrti, zvao stric koji je brinuo o njemu i živio u Novigradu. Želio je da živi unutar zadruge te da se oženi. Ivan Trnski to nije želio već je htio završiti škole i imao je zacrtane više ciljeve. Možemo postaviti pitanje koliko bi Trnski bio uspješan da je poslušao savjete svog strica i vratio se u naše mjesto... Ovaj podatak vezan uz zadrugu me i naveo na kasniji zaključak o kući u kojoj su rođeni otac i stric Ivana Trnskog. *Zadružna kuća kojoj je Trnski pripadao bila je broj 9 u Dugoj ulici, a nalazila se na mjestu današnje kuće broj 10, sada vlasnika Bolte Ledinskoga.¹²* Prema *novogradskim* kazivačima Ivici Grekšiću i Ignacu Saboliću, i uz pomoć spomenutih pisanih svih izvora, to bi bila kuća u Koprivničkoj ulici broj 17 – danas u vlasništvu obitelji Gavranović.

Ivanovi *novogradski* korijeni, kao što je već spomenuto u izvorima, su otac Ivan i stric Josip koji su živjeli u 18. i 19. stoljeću. Podatke vezane uz očevu biografiju dijelom navodi Madjer, a odnose se na to da je njegov otac rođen u Novigradu, da je bio školski pomoćnik u Glavnoj osnovnoj školi u Bjelovaru od 1. srpnja 1801. do 30. studenoga 1807. godine. Vrhovno vojno vijeće ga je 10. prosinca 1807. godine nakon položenog ispita unaprijedilo za podučitelja kod ogulinske regimente. U Rači je služio od 1811.

(Ljubljana), 12, 15, 1899., 29. Dostupno na: <https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-38GGRS16>.

12 MADJER, Blaž: *Nav. dj.*, 1937., 1992., 287.

Sl. 5. Na fotografiji su Mladen Trnski i Marija Bukovčan (fotografiju je ustupila Marija Bukovčan).

Sl. 6. Na fotografiji je Velimir Trnski i Marija Bukovčan.

godine i na tom mjestu nalazio se još 1821. godine kad je dobio diplomu kao vanredni stručnjak u pčelarstvu i voćarstvu. Uživao je veliko poštovanje i ugled zbog svojih plemenitih postupaka i revnosti u pedagoškom smislu. Mladen Medar unutar svog rada posvećenog Trnskom (rad je objavljen u *Bjelovarskom zborniku '90*) navodi da su *Josip i Ana Trnski (rođena u Glini, bila je kći Josipa Ringlhanna, liječnika u Grazu) došli u Novu Raču kod Bjelovara 1811. godine i nastanili se u tada tek sagrađenoj prizemnoj zgradi seoske škole. Za njihova boravka u Rači rodilo im se četvero djece: Ivan (1. svibnja 1819.), Josip (29. siječnja 1821.), Josip mlađi (11. ožujka 1823.) i Franciska (svibanj 1826.) – umrla nakon pet mjeseci.*¹³ Ivan je tako bio prvo Anino i Josipovo dijete, a *Novogradec* Josip Trnski u našem mjestu živio je do 1811. godine. Podsjetimo, Ivanov otac Josip umro je 1830. godine. Madjer u svojoj knjizi navodi i opisuje da je Ivan imao četiri sina i jednu kćer. S druge pak strane, Mladen Medar u *Bjelovarskom zborniku* navodi bilješku u kojoj govori da je Mina rodila devetero djece: Željka u Glini, Zoru u Zagrebu, Bogosla-

va u Zagrebu, Dušana u Beloj Crkvi, Dragana u Karlovcu, a zatim još jednog Dušana, dva Ivana i Želislava.¹⁴ Mladen Trnski također bilježi da je Ivan vitez Trnski imao osam sinova i jednu kćer, a da su ga nadživjeli samo kći Zora i sin Dragan. Madjer opsuje da je sin Željko (1853. – 1904.) bio financijski tajnik i imao je petero djece: Željku, Dušana, Zdenka, Vjeru i Nadu. Drugi sin Dušan (1860. – 1880.) bio je pravnik i umro je u dvadesetoj godini života u Zagrebu. Sin Bogoslov je rođen 1857. godine u Zagrebu, bio je liječnik i imao je troje djece: Bogomila (1885. – 1894.), Branku (1888. – 1910.) i Emiliju rođenu 1885. godine, Bogomilovu sestru blizanku. Veliki župan Dragan rođen je 1863. godine u Karlovcu i oženio je Vandu pl. Labaš-Blaškovečki i s njom je imao Ivanu pl. Trnski. Ona se pak udala za kapetana Kurta baruna Allnocha te su imali troje djece: Mandu, Sandu i Kurta.¹⁵ Uz Draganovu biografiju, zanimljiva je i poruka koju je otac Ivan poručio svom sinu pri polasku u službu: *Pomozi svakomu, ne odmgni nikomu.*¹⁶

13 MEDAR, Mladen: *Životopis književnika Ivana Trnskog, prvog župana Bjelovarske županije*. // *Bjelovarski zbornik '90* (ur. Stjepan Blažeković), Bjelovar: Gradski muzej Bjelovar, 1990., 175.

14 MEDAR, Mladen: *Nav. dj.*, 181.

15 MADJER, Blaž: *Nav. dj.*, 289–291. Dio podataka je korišten iz navedenog izvora.

16 Isto, 291.

Madjer navodi da je osnovna škola u Novigradu nosila ime i po Ivanu vitezu Trnskom, a samoj narodnoj svečanosti povodom proglašenja pribivao je i sam Dragan Trnski: *Marica Trnski, uč. I. r. više narodne škole, pozdravila je goste poslije podne, kako je na programu, lijepim govorom. Historijat škole lijepo je izložio upravitelj škole Stjepan Nikšić iznijevši opširnije sve momente, koji su naprijed ovdje napomenuti. Budući da je škola o toj proslavi dopuštenjem Ministarstva prosvjete O. N. br. 56732 od 4-VIII-1930 prozvana imenom pjesnika Ivana viteza Trnskog koji vuče lozu iz Novigrada, premda je rođen u Rači kraj Bjelovara, ujedno je u kratkim potezima snažno istekao i veličinu i važnost Trnskog za našu književnost uopće. Vanredno se ugodno se svih prisutnih dojmio dolazak na proslavu dvojice odličnika iz Zagreba, i to Dragana Trnskoga, umir. vel. župana, sina Ivana viteza Trnskog, pa ing. Rudolfa Kolibaša, višeg šumarskog inspektora.*¹⁷

Najpoznatija predstavnica obiteljske loze Ivana viteza Trnskog, uz velikoga župana Dragana, bila je Ivanova kći Zora rođena u Zagrebu 1854. godine. Ona je brinula o ocu nakon majčine smrti (Minine smrti). Bila je kulturna radnica, predsjednica Društva *Hrvatska žena* u Zagrebu te je brinula o položaju i obrazovanju žena u Hrvatskoj. Svojoj miloj Zorici otac je napisao i prigodnu pjesmu koju je objedinio u poznatoj zbirci pjesama *Kriesnice* (*Kriesnice*, 1882. godine). U toj zbirci nizom pjesama posvećenih ženama budio je prosvjetiteljske ideje i samim time, zalagao se za položaj i obrazovanje žena u to vrijeme. Uz *Kriesnice* svoje prosvjetiteljske ideje izložio je i u obliku svoje pripovijesti *Učitelj Dobrašin*. Ovdje bih još napomenula da se zalagao i za položaj i važnost hrvatskoga jezika osmišljavajući novotvorenice hrvatskoga podrijetla navodeći, već tada, kako tuđice osiromašuju naš jezik. Iskoristila bih priliku i spomenula Dragojlu Jarnević koja je upravo zbog njegova utjecaja svoje ime Karolina pohrvatila, a njoj također u spomenutoj zbirci posvećuje jednu pjesmu. U nastavku donosim stihove posvećene Zorici.

Mojoj Zorici

*Zorko moja, mila kćeri,
Utjehe mi sladka nado!
U punoj te ljubim mjeri*

*I ko oko čuvam rado.
Srdašce ti dobro putim,
Nek se nada više muci,
Udarcima sudbe ljutim,
Neg li sreće punoj ruci.*

*Al je muka svaka manja,
Kad ju spreman čovjek čeka,
Pun u Višnjeg vjerovanja*

Kad si vrši dužnost vieka.

*Kad li tebe sreća nadje,
Zavjeta si ne prekrši,
Veće sladje i još radje
Svetu dužnost sviestna vrši!*

*I osov' se dušom cielom,
Pomamu si svaku kroti,
A zatomi žalost djelom,
Srdce suzom olahkoti!*

*Da mi možeš biti jaka,
Ljubavi se moje sjeti,
Kroz mrak jada i splekata
Kriesnice mi svietlile ti!*¹⁸

Obitelj Ivana viteza Trnskog imala je svoj grb. Viteški je to grb koji u hrvatskoj heraldici ne sadrži nikakav vojnički detalj već rastvorenu knjigu s gušćim perom na *šahovnici*, moru i izlazećem suncu, s krilaticom *Niti jedan dan bez retka* – napisanog...¹⁹

Povodom jednoga rođendana Ivana viteza Trnskog održana je prigodna sjednica na kojoj se, uz ostale točke Dnevnoga reda, raspravljalo i o učiteljima iz današnje općine Novigrad Podravski. U *Novomgradu kraj Koprivnice*, 14. svibnja. (Dopis.) (Učiteljske plaće.) Naše občinsko zastupstvo 26. travnja držalo je redovnu sjednicu, u kojoj bi predložena molba učiteljah iz *Plavšinacah* i *Miholjanacah* za povišenjem te plaće... Škole tih mjestah spadaju u područje političke općine novigradske. Občinsko zastupstvo jednoglasno je odlučilo povisiti plaću obojici učiteljah za 50 forinti, dakle na 400 forinti kao što to imade učiteljstvo u Novigradu. Što je slavno zastup-

18 TRNSKI, Ivan: *Svakolika mu djela*. Zagreb: Tiskom Dragutina Albrehta, 1881., 103.

19 TRNSKI, Mladen: *Časničke loze DENOVIGRAD*. // *Općina Novigrad Podravski: izabrane teme u povodu 800. obljetnice Novigrada Podravskog*. Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001., 92.

Selo Novigrad						
Broj 309		Godina, mjesec i dan				
slava obitelji	znak umrlih i od sutah	Ime kuće	narodnja	vjenčanja	smrti	potvrđeni
		Trnski				
A	+	Martin	28/1822		17/1911	
B	+	Josip	29/1879	29/1879	1. 11. 1918	
B	+	Kata Marković	24/1877		2. 5. 1910	
C	+	Josip	24/1895	14/1913		
C	+	Marko Đukalo	29/1899		29. 11. 1929	
D	+	Kata	29/1899	13/1919	19. 8. 1960	
D	+	Dora Perić	24/1902			
E	+	Petar	27/1902	7/1921	2. 8. 1948	
E	+	Katica	4/1916		11. 1916	
F	+	Josip	23/1918	16/1919	1910	
F	+	Franjo	29/8 1919	14. 11. 1943	27. 12. 1960	
G	+	Dora Petras	29/1902	7/1921	17. 5. 1971	
H	+	Josip	18/76			

Sl. 7. i 8. Predaja kaže da je na ovom mjestu, u domu Mladenovog i Velimirovog oca, nekada često boravio Ivan vitez Trnski.

stvo povisilo učiteljem plaće, ako ne bog zna za koliko, vidi se, da je uviđajući i uvažavajući zasluge učiteljah, voljno dati po mogućnosti nagradu onim, kojim povjeravaju svoja mila čeda.²⁰

Župan Budisavljević 1888. slavio je pedesetu obljetnicu svog književnog rada i skupio je svotu od 565 forinti koju je darovao svečaru, svečar je ukamatio i predao na rukovodstvo Društvu sv. Jeronima. Poslije je naredio da se od godišnjih kamata 15 forinta pretplate svake godine tri najbolja učenika iz Novigrada.²¹ I iz ovoga podatka saznajemo kako je Trnski mislio na mlade Novogrance i poticao obrazovanje istih u našem mjestu.

5.1. Markuscevi i Ivan vitez Trnski

Jedan od važnijih predstavnika loze Trnski bio je i Mladen Trnski (1941. – 2008.) – novinar, esejist, prozaik, slikar, voditelj i urednik dokumentarnog programa na HTV-u. Realizirao je mnoge dokumentarne filmove te je tako snimio i dokumentarni film Komarna Novigradu gdje je prikazana povijest i razvoj Novigrada Podravskoga. Trnski je autor i mnogobrojnih stripova poput Komarnički knez Velimir... Mladenov brat Velimir akademski je slikar i kipar, a njihov otac pravi je Novogradec.²²

Obiteljska predaja kaže da se za svojih boravaka, posebice inspekcija i mirovnih vijeka, Ivan Trnski pak najviše zadržavao i boravio u kući Martina Trnskog, kod Markuscevih, u svojedobnoj Kolodvorskoj ulici 309, sada Gajevoj preko puta nove škole.²³ Istražujući, došla sam do ključka kako su Martinovi potomci braća, Franjo i Josip Trnski, rođeni na tadašnjem broju 309, danas je to Gajeva ulica. Josip je bio otac Ivice, spomenutih Mladena i Velimira te Berislava Trnskog. Dok je pak Franjo bio djed Marka i Matije koji žive u našem mjestu i imaju sinove Bartola, Nou, Niku i Mateja, tako da će Markuscevi svakako imati svoje nasljednike. Martin Trnski, kojega sam već prethodno spomenula, rođen je 1822. godine, a umro je 1911. godine – vidimo da je bio gotovo vršnjak Ivana viteza Trnskog (1819. – 1910.). Mislim da ih je povezivalo i krvno srodstvo te bih rekla kako možemo vjerovati ovim zapisima i predaji povezanoj uz boravak, samim time njihovo prijateljstvo i druženje, na ovom kućnom broju. Nažalost, nisam došla do dostupnih podataka vezanih uz detaljnu rekonstrukciju rodoslovlja obitelji Trnski u 18. stoljeću, nadam se da će se to u budućnosti moći istražiti.

Časti i dobru zavičaja profesora Blaža Madjera je zasigurno najvažnija ostavština naših predaka Novigradu, a važnost, kvaliteta i veličina tog djela seže daleko šire od granica novogradske općine. Kao što već i iz samoga na-

20 Učiteljske plaće, dopis. Narodne novine, 115 (21. svibnja 1887.), 4.

21 MADJER, Blaž: *Nav. dj.*, 210.

22 PAVLEK, Vinka: *Književni stvaratelji*. Općina Novigrad Podravski, Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001., 201.

23 TRNSKI, Mladen: *Nav. dj.*, 91.

Sl. 9. Sudionici VII. Dana Ivana viteza Trnskog u Novigradu.

slava možemo predvidjeti, u knjizi su opisana mnogobrojna dobra i navedene mnogobrojne časti kojima se naše mjesto (i njegova okolica) moglo podičiti i pohvaliti do 1937. godine. Ono što su pak Ivan vitez Trnski i Mladen Trnski poručili *Novogracima* u nastavku bih ujedno iskoristila i kao svoju poruku naraštajima koji trenutno žive, i živjet će, u mjestu koje su voljeli i jedan i drugi Trnski i naravno Madjer.

Dragi moji... neje pravda ni v Koprivnice, ni v Belovaru, Varaždinu, i v Zagrebu nego tu, v Novigradu... Sim, pod lipami... Tu se doma nagode te i jedni drugem dajte ruke! (Ivan vitez Trnski)

Suvremeni Novigrad i naraštaji koji dolaze imaju duboke korijene i dične uzore vrijedne dubokog poštivanja i zahvalnosti. Na pragu 21. stoljeća neslučenih dosega ne iznevjerimo one koji su stvarali Novigrad... (Mladen Trnski)²⁴

6. Umjesto zaključka – Nek' putuje naš Trnski

Trnski je putovao cijelom zemljom šireći plemenitost i dobro u svim godinama svojega života. U nastavku ću navesti nekoliko rečenica iz kojih se može zaključiti kolika je bila njegova veličina te je li on bio samo naš...

Radi svoje revnosti i marljivosti dospje u nadbiskupsko sirotište u Zagreb. Dalnje svoje nauke nastavio je u Gradcu. Zatim se dao na putovanje i proučavanje po Dalmaciji, gdje bi svagdje živahnim oduševljenjem zagovarao Gajevu ideju... Svršivši nauke, uze naš Trnski službovati u Petrinji, a

kasnije dodijeljen bi k stopu prve banske pukovnije, gdje je zapovijedao pukovnik Jelačić, kasnije ban hrvatski, komu izpjeva pjesmu „Ljubimo Te naša diko“, koja se domala razlijevala po cijeloj Krajini, i postala pučkom pjesmom, kao i druga mu isto tako omljubljena „Oj banovci“. I geslo bana Jelačića: „Što Bog daje i sreća junačka“ — stih je iz Iv. Trnskoga pjesmice. Za svoga službovanja u Banovini dodje Trnski na veliki glas radi svojih što prigodnih, što veselih i junačkih pjesama... Kasnije dodje po želji generala Filipovića u Karlovac. I ovdje uz službene si poslove uredjivaše „Glasonošu“. Godine 1864. izabere ga cijela slunjska pukovnija narodnim zastupnikom u sabor...²⁵

U četrdeset i osmoj godini našao se Trnski uz slavnoga bana Jelačića, njegovo srce plamtjelo je onom svetom vatrom, kojom je one slavne godine gorjela cijela Hrvatska; vidio je slavu svoga naroda, vidio je i potištenost, u koju ga je bacila tuđa nezahvalnost. U te žalosne i tužne dane njegova se pjesma javlja svjetlija i jača. On pozivlje našu mladost, naše žene, majke i sestrice, da budu uz narod, da rade za nj, da ga ljube i tješe u njegovoj žalosti. Teško bi bilo nabrojiti sve te njegove pjesme, njegove pripovijesti i poučne članke, kojima nam je naš negdašnji »Ilirac« kriepio i budio narod. Sve ćete vi to, mladi moji prijatelji, čitati poslije, a doći ćete već i u zgodu, da se pobliže upoznate i s njegovim časnim životom. Vidjet ćete, koliko je za nj uradio i koliko ga je ljubio. A vi, moji Istrani, znajte, da je tomu plemenitom starini naša lijepa

²⁵ Pučka škola u bjelovarskoj županiji za doba Ivana viteza Trnskog, Na jesenskoj skupštini Ilovskog učit. društva čitao Trnovitički učitelj Josip Medved. // Napredak, (1. travnja 1888.), 152.

Sl. 10. Logo KUD-a *Ivan vitez Trnski*.

Istra odavna na srcu, on je neizmjerljivo ljubi i silno se veseli svakom našem uspjehu i napretku. Dje-co! neka danas vaša misao poleti u bijeli Zagreb i neka ta vaša misao bude pozdrav devedesetgodišnjem starcu – pjesniku – sijedi će se starac veseliti vašem pozdravu, on će ga dočekati suzom, u kojoj će časkom sinuti svi njegovi davni, čarni i zlatni spomeni. Ta on sam pjeva o mladosti:

*A kad mineš, dobo krasna,
Spominjanje najslade si,
Razdragaš nas kadšto za sna,
Još nas žacnu tvoji bijesi,
I pojuri po kostina'
Čudna tvoja munjevina.*

Razveselimo mu dičnu starost: kliknimo iz svega srca, iz pune duše:

*Živio naš dični preporoditelj! Živio posljed-nji veliki Ilirac! Živio naš Ivan vitez Trnski!*²⁶

Ovdje navodim dio iz pjesme *Podunavlje* Ivana Trnskog. Pjesma je to u kojoj se spomi-nje rijeka Drava i na neki način je poveznica s našim zavičajem.

Podunavlje.

*Dosadna li, nujna, ružna
Ravnog onog Podunavlja i
Tromo teče voda tužna
Od Budima do Podravlja.*

26 CAREMIN, Viktor: *Ivan vitez Trnski*. // Mladi Istranin, 5, 1. svibnja 1909., 88. Dostupno na: <http://dnc.nsk.hr/DataServices/ImageView.aspx?id=2e587314-3308-4af6-8617-f4a49f0c3e18>.

**VII. Dani
Ivana viteza Trnskog**
Novigrad Podravski / Virje / Nova Rača
05. / 06. svibnja 2017.

Srijeda, 03. svibnja 2017.
13.00 h Novigrad Podravski
Književni susret u OŠ "Prof. Blaž Mader"
s književnicima Josipom Petrićem
Pjerom i Darkom Perom Pernjakom.

Petak, 05. svibnja 2017.
11.30 sati Nova Rača
Književni susret u OŠ "Nova Rača"
s književnicima Josipom Petrićem Pjerom i
Darkom Perom Pernjakom.

19.00 sati Virje
Otvorenje manifestacije i književno predstavljanje
u Narodnoj knjižnici Virje gosta
NENADA PISKACA i nagrađene knjige
VEDRANA VOLARIĆA "22 stoljeća"

Srijeda, 06. svibnja 2017.
11.00 sati Novigrad Podravski
U Licačkom domu Galib održava se niz predavanja
i književni predstavljanje:
01. obožljivi gosti 11.00 – 11.00
Predavači: Mihalj Čič, Pava Lukatić, Katarina Franjo,
Zdravko Šušteršič, Jolanda
Predavači od 11.30 – 11.30
Književna predavanja: NENAD PISKAC,
Dimitrija Krpanić-Krpanić, Ispitnici časopisa
Anđelković, S. Nagrađena: Virje, Vidura, Vidurić,
Marko Gregur, Sanja Danjan, Zdenka Čović,
Sanica Čović, Željko Vrank, Pava Perak, Pava Pernjak
Voditeljica: Pava Dvanović

Srijeda, 06. 05. 2017.
18.00 sati Novigrad Podravski
U Vesperskom domu u Novigradu Podravskom
održat će se Književna večer i dobitna nagrada
Ivan vitez Trnski
Književna izložba - književni susret NENADA PISKACA,
Klarna Miličević (gost KUD-a "Ivan vitez Trnski")
i Književno-medijskog lista KUD-a "Ivan vitez Trnski"
22 stoljeća - predstavljanje knjige protivgigantologije
Vedrana Volarića, predstavljanje dr. Miroslava
"Slogodolje" - govorna izdanja skupine OŠ "Prof. Blaž Mader",
prijateljski pozdrav Pava Perak
Priglasenje predsjednika književnog društva Ivan vitez Trnski 2017.
Voditeljica: Katarina Franjo

Partneri: KUD "Ivan vitez Trnski", OŠ "Prof. B. Mader", Novigrad Podravski, OŠ "Nova Rača", Narodna knjižnica Virje

Sl. 11. Plakat VII. Dana Ivana viteza Trnskog.

*Al od Drave srdce raste,
Fruška Gora visi tjeme,
Uz bregove uz kitnaste
Naša pjesma, naše plemo!"²⁷*

Danas ime Ivana viteza Trnskog nose mnogobrojne ulice, škole, KUD-ovi. Mi *Novograci* možemo se pohvaliti da s ponosom njegovo ime nosi naš KUD, njegov lik je na našem barjaku te isto tako logu KUD-a *Ivan vitez Trnski*.

Podravsko-prigorski ogranak Društva hrvatskih književnika, u čast 1. predsjedniku Društva, 2010. godine pokrenuo je manifestaciju *Dani Ivana viteza Trnskog*. Početkom svibnja ove godine održani su *VII. Dani Ivana viteza Trnskog*, i to u Novigradu Podravskom, Novoj Rači i Virju, uz mnogobrojna izlaganja i goste književnike proglašena je pobjednica književnog natječaja *Ivan vitez Trnski*. Nagrađeni rukopis mlade autorice bit će, već tradicionalno, ukoričen (uz financijsku potporu Općine Novigrad Podravski) i predstavljen publici na sljedećim Danima Ivana viteza Trnskog.

Našega Trnskog veličali su i cijeni li u cijeloj našoj domovini, voljelo ga je i staro i mlado, svojim ga je nazivao i sam Josip ban Jelačić. Obožavala ga je književnica Dragojla Jarnević o čijem sam prijateljstvu govorila na prošlim *Danima*

27 TRNSKI, Ivan: *Svakolika mu djela*. Zagreb: Tiskom Dragutina Albrechta, 1881., 73. Dostupno na: <http://library.foi.hr/knjige/knjiga1.aspx?t=1&v=1&C=2015&godina=&broj=1&stranica=00213&H=ME TELGRAD&vrsta=&grupa=&lang=&u=podunavlje>.

Ivana viteza Trnskog unutar svog istraživačkog rada pod naslovom *Učiteljske, književne i prijateljske poveznice Dragojle Jarnević i Ivana viteza Trnskog*. Unutar rada sam detaljno interpretirala pripovijest Ivana viteza Trnskog *Učitelj Dobrašin* (1871. godine, 1905. godine) uspoređujući je s Perkovčevom *Stankovačkom učiteljicom* (1871. godine) i Šenoinom *Brankom* (1881. godine). No, o tome detaljnije nekom drugom prilikom. Trnski je pripadao cijeloj našoj domovini koju je toliko veličao i ljubio, a mi se s potpunim pravom dičimo što su njegovi korijeni baš iz Novigrada i s ponosom ga nazivamo *naša čast i naš ponos*. Sretni smo što su i danas njegovi prezimenjaci, a samim time i daljnji rođaci, najbrojniji u našem mjestu. Uz spomenutu krilaticu *Nek' putuje naš Trnski*, ovo je početak jednog novog istraživanja. Nadam se da će jednom ovaj velikan zaslužiti svoju knjigu koja bi predstavljala cjelokupni opus njegova života i stvaralaštva.

Summary

Trnski – a surname from Novigrad Podravski carried by the most famous member of the Trnski family

The aim of this research is to make a clear connection between Novigrad Podravski and Ivan vitez (knight) Trnski, famous Croatian writer, Illyrian, the first president of Croatian Writers' Association, county prefect, colonel and knight, 'our honor and pride' – as our elders used to call him. Also, this research tries to prove that the surname Trnski has been present in Novigrad Podravski for years.

Literatura:

- BARLE, Janko: *Ivan vitez Trnski*. // Dom in svet (Ljubljana), 12, 15, 1899., 29. Dostupno na: <<https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-38GGRS16>.
- CAREMIN, Viktor: *Ivan vitez Trnski*. // Mladi Istranin, 5, 1. svibnja 1909., 88. Dostupno na: <http://dnc.nsk.hr/DataServices/ImageView.aspx?id=2e587314-3308-4af6-8617-f4a49f0c3e18>.
- *Ivan vitez Trnski*. Narodne novine, (23. travnja 1887.) Dostupno na: <http://dnc.nsk.hr/DataServices/ImageView.aspx?id=dff3cfba-5ebb-4265-807b-2e0e3562414c>.
- JARNEVIĆ, Dragojla: *Dnevnik*. Karlovac: Matica hrvatska, 2000.
- MADJER, Blaž: *Časti i dobru zavičaja*. Tiskara Kačić Šibenik, Zagreb, 1937., 1992.
- MEDAR, Mladen: *Životopis književnika Ivana Trnskog, prvog župana Bjelovarske županije*. // Bjelovarski zbornik '90 (ur. Stjepan Blažeković), Bjelovar: Gradski muzej Bjelovar, 1990.
- MEDAR, Mladen: *Dio ostavštine hrvatskih književnika sjelovarskog područja u Gradskome muzeju Bjelovar*. // Muzeologija, 43/44, (prosinac, 2007.), 246–247. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/76984>.
- PAVLEK, Vinka: *Književni stvaratelji, Općina Novigrad Podravski*. Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001.
- *Pučka škola u bjelovarskoj županiji za dobe Ivana viteza Trnskog*, Na jesenskoj skupštini Ilovskog učiteljskog društva čitao Trnovitički učitelj Josip Medved // Napredak, (1. travnja 1888.).
- TRNSKI, Ivan: *Svakolika mu djela*. Zagreb: Tiskom Dragutina Albrehta, 1881., 73. Dostupno na: <http://library.foi.hr/knjige/knjiga1.aspx?t=1&v=1&C=2015&godina=&broj=1&stranica=00213&H=METELGRAD&vrsta=&grupa=&lang=&u=podunavlje>.
- TRNSKI, Mladen: *Časničke loze DE NOVIGRAD*. // Općina Novigrad Podravski: izabrane teme u povodu 800. obljetnice Novigrada Podravskog. Novigrad Podravski: Nakladna kuća dr. Feletar, Koprivnica, 2001.
- ŠIMUNOVIĆ, Petar, *Hrvatska prezimena*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006.
- ŠIMUNOVIĆ, Petar; MALETIĆ, Franjo: *Hrvatski prezimenik: pučanstvo Republike Hrvatske na početku 21. stoljeća*. Zagreb: Golden marketing, 2008.
- *Učiteljske plaće, dopis*. Narodne novine, 115 (21. svibnja 1887.), 4.

Izvori:

- Matične knjige rkt. Župe svetog biskupa Martina u Virju.
- Matica krštenih od 1900. do 1912. rkt. Župe Rastanak svetih apostola, Novigrad Podravski.
- Matica krštenih od 1912. do 1927. rkt. Župe Rastanak svetih apostola, Novigrad Podravski.
- Stanja duša rkt. Župe Rastanak svetih apostola, 1-1001 (19. i 20. stoljeće).